

GA 202. Most između svetske duhovnosti i čovekovog fizičkog (1920.)

Čovek u njegovoj povezanosti sa kosmosom, tom II

Dornach, 28. novembar 1920. treće predavanje

Ako se osvrnemo na ono što smo juče radili i o čemu smo razgovarali prekuče, trebalo bi da nam se otkrije intimniji odnos između čoveka i okolnog univerzuma. I mi smo bili u stanju da povežemo fizičko telo ljudskog bića s celim kosmosom prema organizaciji glave, ritmičkoj organizaciji, metaboličkoj organizaciji; takođe smo uspeali da povežemo ljudsku dušu i duhovno ljudsko biće s celim kosmosom. Šta vam može izgledati kao odnos čoveka prema kosmosu, kao celokupni unutrašnji položaj čoveka u svetu, koji je u starim vremenima morao da se sagleda drugačije nego što se sada mora videti i moraće da se vidi u meri kako se udaljava čovečanstvo krećući se u budućnost. Često smo pominjali kako se u drevnim vremenima nad čovečanstvom širila instinktivna iskonska mudrost; mudrost koju čovek nije iznutra razradio, već je osetio, moglo bi se reći, kao usred nekog sna. To mu je bilo dato, i on zaista nije imao ništa drugo nego da otvori prijemne organe svoje duše i prihvati ono što mu je iz kosmosa došlo kao dar bogova.

Pošto je čovek tročlano biće, on je takođe morao da shvati da se s instinktivnom primordijalnom mudrošću ukupni odnos ljudskog bića pojavljuje trostruko. Kada je čovek svoju pažnju više usmerio na ono čemu je pripadao pre rođenja i što je u vremenu između rođenja i smrti blistalo kao nešto duhovno, što se u suštini javlja u širenju kosmosa, čovek je govorio o tome da je **Lepota** ono što je tamo prikazano; kosmos u lepoti, i čovek u odnosu na njegovu organizaciju glave, u odnosu na njegovu mentalnu organizaciju, u odnosu na svoje budno biće, rođeno je iz ovog sveta lepote. Tako je primitivan čovek osećao da su dobronamerna duhovna bića koja se otkrivaju oko njega; jer primitivni čovek nije video prirodne pojave tako suvo i prirodno kao što ih mi vidimo danas, ako smo samo oslonjeni na običnu svest. Praistorijski čovek je video duhovnost i dušu kako se otkrivaju svuda. To mu je bilo otkriveno. A ovaj kosmos, koji je bio otkrovenje duha i duše i koji se otkrivao njegovoj instinktivnoj svesti kao u moćnim slikama u snu, čovek ga je u praistoriji nazivao kosmosom lepote.

Dakle, ljudsko biće se osećalo kao da stoji na svojoj planeti. Osećao se povezanim sa svojom planetom. Iz nje je izlazila hrana, na njoj je bio stacioniran. Donekle je osećao njenu silu, koja je prodirala u njega fizički, otkrivajući se u njegovoj duši kao volja, jačajući ga izvan stanja sna. Tu moć je ponovo osetio kao dar dobronamernih božansko-duhovnih bića i nazvao je **snagom**. Osnažuje me planeta u snazi: otprilike tako se osećao praistorijski čovek, što, međutim, nije mogao da izrazi oštrom moduliranim rečima.

Tako je osećao da stoji tačno usred onoga što se oblikovalo u njegovoj glavi, uobličilo u njegovoj imaginaciji, zablistalo u njegovoj budnoj svesti. I osetio je da stoji na planeti u odnosu na ono što je živio kao sila u njegovim udovima, sila za koju je osećao da mu je saopštena s planete. Rekao je sebi: Ista sila koja deluje na kamen kada padne na zemlju, koja pravi rupe kada kamen pada, živi u mojim nogama kada hodam. Ovo me kroz noge povezuje sa planetom zemljom kao mojom snagom. Živi i u mom naručju kada radim, prodire u moju mišićnu snagu. I osećao se između lepote i snage, i osećao je da ima zadatak da u mudrosti postigne ritmičku ravnotežu između onoga što je gore, lepote i onoga što je dole, snage. I opet su ga vodila duhovna bića koja su bila nosioci mudrosti,

koja su kroz njega sijala **mudročću**, jer je morao da uspostavi tu ravnotežu između lepote i snage.

Tada je čovek osetio ono što mu je kosmos dao kao lepotu, mudrost i snagu, lepota, mudrost i snaga je ono što je bio primitivni čovek, iz dalekih učenja Misterije, kroz koje se osećao povezanim s celim univerzumom, kroz koje je osećao moć. Na neki način, spoljašnjost koja ga je okruživala, unutrašnjost koju je osećao iznutra i ravnoteža i jednog i drugog, osećao je kao **lepotu, mudrost, snagu**.

U raznim tajnim asocijacijama je tada ostalo ono što je nastavilo da se javlja kao parole mudrost, lepota, snaga, tako da je ponekad sasvim jasno kako su ostale samo reči, kako nedostaje dublje razumevanje. Jer, za čovečanstvo je osvanulo vreme koje je ovo osećanje i ovo saznanje, makar i instinktivno saznanje, o našim vezama s kosmosom gurnulo dalje u mrak. Čovek je do određene tačke živeo u podređenim idejama, u podređenim osećanjima. On je izbacio impulse svoje volje iz podređenih elemenata sopstvenog bića. Zaboravio je šta je nekada osećao u lepoti, mudrosti i snazi, jer je morao da postane slobodno biće. Iz njegovog unutrašnjeg haosa je donekle morala da nastane centralna sila, kojoj nije otkriveno ono što je otkriveno primitivnom čoveku, punom svetlosti i moći. Ali savremeno čovečanstvo neće napredovati ako ne dozvoli da se ono što je nekada došlo iz svemira uzdigne iznutra i otkrije se kao lepota, mudrost i snaga. Izvana kosmos se neće ponovo u lepoti otkriti čovečanstvu sve dok je to zemaljsko čovečanstvo. Ova vremena su vremena instinktivne iskonske mudrosti. Ta vremena su prošla vremena. Ova vremena nisu ona u kojima se razvijao slobodno ljudsko biće, već u kojima se moglo razviti samo ono ljudsko biće koje je, takoreći, dovedeno do ropstva, do nagona. Ova vremena se neće vratiti, ali iznutra ljudsko biće mora da **vaskrsne** mudrost, lepotu i snagu koja je došla spolja.

Ono što je tu gore, rekao bih, usisano je kao moć lepote vasionne koju je čovek na izvestan način uzeo u sebe u drevnom životu, na staroj zemlji. U životima srednje zemlje koji su usledili, koje smo proveli u egipatskoj, u grčkoj, i u modernoj eri, u ovim zemaljskim životima to je bilo apsorbovano, ali nije došlo pre ljudske svesti. Sada je čovečanstvo zrelo za izbacivanje toga iz svesti, i ono izlazi. Ono što je apsorbovano kao moć lepote biće obnovljeno, proizilazi iz unutrašnjosti ljudskog bića, a duhovna nauka je uputstvo o tome kako treba da nastane iznutra ljudskog bića. Ovo će nastati iznutra kroz imaginaciju. A sve što se sada svesno prenosi kroz imaginaciju u duhovnoj nauci je samo vaskrsli život lepote kakav je postojao unutar iskonske mudrosti. A ono što je čovek doživeo kada je osetio moć svoje planete, u kojoj je bilo sadržano sve što je bilo moć kosmosa, samo što je bilo u centru planete ili je centar planete, sve to mora da se vrati vaskrslo. tako što ga čovek razume iznutra kroz znanje intuicije. Lepota, isisana iz univerzuma, iz sadašnjosti postaje imaginacija za budućnost čovečanstva. Snaga postaje intuicija zahvaćena samom slobodnom ljudskom moći, a mudrost postaje inspiracija.

Tako je čovek napustio vreme u kome je bilo lepote, mudrosti, snage. Želeo bih da kažem da su se ove parole mudrosti, lepote, snage ponavljale samo u određenim tajnim društvima, u masonskim redovima itd., bez unutrašnjeg razumevanja. Kada bi se stvar razumela iznutra, znalo bi se da se radi o starim tradicijama koje se moraju oživeti kao imaginacija, kao inspiracija, kao intuicija. Stoga je prilično podređena mudrost kada dođu svakakvi pripadnici ovog ili onog reda i nađu sličnost između onoga što se dešava u duhovnoj nauci i onoga što imaju za svoju tradiciju, koju uglavnom ne razumeju. U duhovnoj nauci veza proizilazi iz poznanja samog duha.

Dakle, ljudi su napustili drevnu eru u kojoj im je (Tabela 5) otkrivala tajne univerzuma u lepoti, mudrosti i snazi. Ljudi se moraju približiti eri u kojoj će im se misterije univerzuma otkrivati iz imaginacije, inspiracije i intuicije onih koji žele ili moraju dostići ove moći spoznaje i koji ih na neki način mogu i dostići. Svako već može da razume šta se crpi iz inspiracije, intuicije, imaginacije, ako samo želi.

Ali starost je bila izložena izvesnoj opasnosti. A ova opasnost je, rekao bih, najснаžnije nastala u tako nečemu krajem drugog milenijuma pre nove ere u tadašnjem civilizovanom svetu, preko Egipta, Bliskog istoka, Indije i tako dalje. Opasnost je bila da neko ne primi ono što je na pravi način iz univerzuma, mogao bih da kažem, po milosti, pošto je čoveku otkriveno da to treba da primi samo u svom instinktu znanja. Ovoj opasnosti bi se moglo podlecći na sledecći način.

Treba steći predstavu o tome šta znači da se današnjoj trezvenoj svesti kao priroda pojavljuje ne samo ono što se otkriva u prirodi koja okružuje čoveka i suprotstavlja joj se kao prirodni zakoni, već ta grandiozna lepota, odnosno, lepa pojava, objavljena je u moćnim slikovitim otkrovenjima duhovnih bića, koja su posmatrala sa svakog izvora, iz svakog oblaka, iz svega. Naročito u ovo vreme, pred kraj drugog milenijuma prethrišćanske ere, nije bilo kao ni u ranija vremena, gde je naravno sve ovo tamo bilo; ali tamo je bilo, rekao bih, prirodnije. Za to vreme čovek je morao da učestvuje u ovoj blagodati čineći nešto za sebe. On to nije morao da uradi na način na koji mi sada tražimo viši duhovni razvoj u punoj svesnosti, ali je mogao, a to je zapravo bila prilično sumnjiva sposobnost, da razvije **čežnju za ovim duhovnim elementom koji se otkrio u prirodi**, mogao je zapaliti svoje snage potrebe, svoje pokretačke snage; tada mu se, takoreći, iz prirode otkrilo duhovno. I u ovom paljenju pokretačkih sila, sila nužnosti, postojao je snažan Luciferski dar.

Većina vas zna kako se u drevno atlantsko doba pojavljivanje elementarnih bića čoveku podrazumevalo. Ali ova pojava još uvek rezonuje s vidovitošću postatlantskog perioda. Ali malo-pomalo se gubio, a onda je čovek to spoznao i mogao je na izvestan način da ga dočara iz prirodnih fenomena svojim silama nužnosti. **To je bila Luciferijanska opasnost koja se pojavila.** Čovek je mogao, takoreći, da ga probudi, oživi, da sjedini duhovno sa sobom. Ali ta vrsta entuzijazma je bila nešto lucifersko u vezi sa njim. Stoga je svet kulture i civilizacije tog vremena bio jako zaražen Luciferijom krajem drugog milenijuma prethrišćanske ere. U drugim prilikama smo ukazivali na ovu lucifersku kontaminaciju sa drugih tačaka gledišta; pratio sam ih do njihovih drugih uzroka; ali sada da ih razmotrimo sa stanovišta usvojenog u ova tri predavanja.

Ova Luciferijanska kontaminacija sveta u tom trenutku predstavlja neke druge suprotnosti, neke ahrimanske. A ova arhimanska pošast je trenutno u porastu, sa ogromnom snagom koja raste. **Zaista je strašno** kako civilizovani čovek sadašnjosti **spava** u poređenju s onim što se trenutno razvija. Zamislite samo kako su se u poslednje vreme razvile mehaničke sile, sile mašina. O tome sam ranije govorio s drugih tačaka gledišta. Nije bilo tako davno kada su ljudi morali da koriste svoju snagu mišića da urade ono što, na neki način, sada mogu da prepuste mašinama koje samo dodiruju. Ono što se tamo dešava u mašinama zasniva se na silama koje čovek izvlači iz zemlje prilikom vađenja uglja. Ugalj obezbeđuje energiju koja tada radi u našim mašinama.

Sada, ako čovek uspe da pored sebe ima mašinu koja radi, to je tako da je ono što je ranije morao sam da uradi, isporučio mašini. Mašina to radi. Mašina je uz njega i radi posao koji je i sam ranije morao da radi. Ono što mašina proizvodi meri se snagom konja, a ako želite da to merite u velikoj meri, ono što je proizvedeno na određenoj

teritoriji meri se snagom koju jedan konj može da ispolji za godinu dana kada obavlja svoj dnevni rad. Sada uzmite sledeće: 1870. godine – možete izračunati (tabela 6) iz proizvodnje uglja – u Nemačkoj – ja sam izričito, namerno izabrao ratnu godinu – radili su punih šest godina i sedam desetina jednog miliona konjskih snaga. To jest, pored onoga što su ljudi radili, mašine su radile šest celih i sedam desetina miliona konjskih snaga tokom godina. Dakle, ovo je snaga koja je izvučena iz samih mašina. U 1912. godini, 79 miliona konjskih snaga tokom godine radilo je u istoj Nemačkoj kroz snage mašine!

Kako Nemačka ima skoro 79 miliona stanovnika, tako konj radi uz svakog čoveka tokom cele godine. Uzmite u obzir povećanje sa 6,7 miliona konjskih snaga tokom godine na 79 miliona konjskih snaga godina za nekoliko decenija!

A sada pogledajte ove razmere u odnosu na izbijanje, strašne ratne katastrofe. Iste, 1912. godine, Francuska, Rusija i Belgija zajedno su mogle proizvesti 35 miliona konjskih snaga godišnje. Izbacite britansku emisiju od 98 miliona konjskih snaga godišnje. Rat iz 1870. u suštini su izveli ljudi, jer nije bilo moguće mobilisati veliki deo mehaničkih snaga. U Nemačkoj je tamo bilo samo 6,7 miliona konjskih snaga. Za nekoliko decenija stvari su se promenile. Znači da su u ovom ratu mašine u suštini radile jedna protiv druge. Ono što je bilo na frontu došlo je od mašina, tako da su godine moći mehanizama zapravo otišle na front.

Poenta je, međutim, bila u tome da je Britanija dugo vremena mogla samo da mobiliše svojih 98 miliona konjskih snaga godišnje. Ali onda, zajedno, u onome što je proizašlo iz mehaničke snage ovih kraljevstava, bilo je 133 miliona konjskih snaga godišnje naspram 79 miliona konjskih snaga godišnje u Nemačkoj; proizveo bi oko 92 miliona konjskih snaga-godišnje ako računate i Austriju. Pre svega, ovo je nadoknadilo činjenicu da, kao što sam rekao, Britanija nije bila u stanju da svoje konjske snage tokom godine iz oranja zemlje tako brzo pretvori na front. U ovoj strašnoj ratnoj katastrofi, zapravo nije bila mudrost generala koji su bili okrenuti jedni prema drugima – oni su, naravno, pokazivali u određenim pravcima – već suštinske koje su bile suočene jedna s drugom, to su bile mehaničke sile koje su se sudarale na frontu, a to nije zavisilo od generala, već od pronalazaka koje je čovek prethodno napravio iz svojih prirodnih nauka.

A šta je trebalo učiniti, da tako kažem, s gvozdenom nuždom koja je prošla sudbinu? Pretpostavimo da su sada bile poslate na Front konjske snage godine Sjedinjenih Država Amerike sa 139 miliona konjskih snaga godišnje.

Vidite, u čemu će biti čovek za nekoliko decenija. Osim genijalnosti generala, sudbina sveta je bila unapred određena. Ništa se nije moglo učiniti protiv ove sudbine sveta, protiv ove neophodnosti, gde su se rezultati mehaničkih sila jednostavno sudarali na frontovima.

Da, šta je zapravo tamo? Čovek ima svoju misao u proizvedenim mehanizmima. Gradeći ih, stavio je svoj intelekt, intelekt koji je stekao iz prirodnih nauka, u mehanizme. Na neki način, rezon mu je izmakao iz glave i postao konjska snaga koja ga je okruživala. Sada oni rade sami, pobegavši. S kojom su mahnitom brzinom ovo neljudsko stvaranje sveta koji je i vanljudsko, ljudi činili poslednjih decenija, nije lako zamisliti od strane usnulog civilizovanog čoveka sadašnjosti.

Taj čovek, na koga sam vam ukazao na kraju drugog milenijuma prehrišćanskog perioda, imao je lucifersku kontaminaciju oko sebe; duhovna bića za koja je razvijao svoje potrebe i koja su mu se javljala izvan njega iz same prirode. Ako je ovo prirodni predmet, u njemu

se pojavilo duhovno biće (crtano je). Sada čovek pušta svoj duh u materiju, u mehanizme. To je tako da je u Nemačkoj, na primer, svako ljudsko biće stvorilo konja od ljudskog uma koji sada radi uz njega, što nije bio konj već mašinska snaga. Ovo je odvojeno od čoveka, kao što su ova elementarna bića nekada bila odvojena od čoveka, samo u drugom smislu. Bili su toliko udaljeni da je čovek morao da primeni svoju luciferičnu moć na njih. Sada na to primenjuje svoju arhimansku moć. **Sada ga ahrimanizuje, mehanizuje.** Živimo u doba arhimanske kontaminacije. Ljudi čak i ne shvataju da se zapravo povlače iz sveta i donose svoj intelekt u svet i zajedno za sobom stvaraju svet koji postaje samostalan. I veliki eksperiment, mogao bih reći đavolski, izveden je od 1914. godine; to arhimansko biće je u osnovi nagnulo vagu **protiv drugog arhimanskog bića.** Imali smo veze sa arhimanskom borbom skoro širom sveta. Ona je poprimila arhimanski karakter jer je čovek stvorio **novi arhimanski svet u mehanizmu koji ga okružuje.** I to je **novi arhimanski svet.** Ako pogledate brojke: sa 6,7 miliona na 79 miliona konjskih snaga godišnje za samo nekoliko decenija, povećana je vanljudska mehanička snaga - odnos je isti u drugim zemljama - **koliko je brzo rastao Ahriman poslednjih decenija!**

Ne treba da se postavlja pitanje da li čovek potpuno gubi ono što mu je stavljeno u testament, šta mu je stavljeno u moć inicijative, zar ne? Može se postaviti pitanje da li je to zato što se čovek sve više uvodi u iluziju da radi stvari, dok u stvarnosti arhimanske sile, koje se mogu računati u konjskim snagama godišnje, deluju jedna protiv druge? One koji posmatraju svet zanimaju samo Foš (Foch), Ludendorf i Hejg sa moralne tačke gledišta. Sa stanovišta pune stvarnosti, zanimaju ga one sile koje dolaze iz uglja i koje se sudaraju na frontovima, koje se iz mašinskih radionica teraju na frontove, na osnovu inventivnih snaga prethodnih godina, i može da se uradi jednostavan aritmetički primer, **šta bi trebalo da se desi.**

Dakle, svet koji postaje Ahimanski je jednostavan aritmetički primer da se zna šta se mora dogoditi. A kako čovek stoji pored njega? Na kraju krajeva, on može da stoji po strani **kao kreten** kome na kraju pobegnu njegove mašine pogotovu ako naiđe na još komplikovanije kombinacije snaga.

Ova ahrimanizacija je savremeni pandan luciferizaciji sveta o kojoj sam ranije govorio, to je ono što morate da progledate. Nije li to najživopisniji način da se pokaže potreba koju čovek sada mora da stvori iznutra? Nećemo zaustaviti ovu ahrimanizaciju, niti moramo da je zaustavimo, inače bismo se suočili sa svakom novom mehanizacijom kao što je Nirnberški medicinski fakultet 1839. ili kao upravnik pošte u Berlinu pre izgradnje železnice, koji je rekao: Narod od Berlina do Potsdama želi železnicu, ja to pustim: puštam poštanski vagon dva puta nedeljno, a niko ne sedi u njemu! – **Mehanizacija se ne može zaustaviti,** jer kultura mora da ide u tom pravcu. **Kultura zahteva ahrimanizaciju.** Ali ono što se mora staviti pored toga je ono što sada deluje iz unutrašnjeg ljudskog bića, koje zauzvrat crpi mudrost, lepotu, snagu iz unutrašnjeg ljudskog bića, odnosno snagu u imaginaciji, u intuiciji, u inspiraciji. Za svetove koji će se otvoriti, postojaće ljudski svetovi, biće oni koji će biti pred nama u duhu, u duši, dok sile Ahimanske mašine jure napolje. A ove moći koje proizilaze iz imaginacije, iz inspiracije, iz intuicije imaće moć da usmeravaju ono što bi inače moralo da preplavi ljude oko sebe **besnim tempom ahrimanizacije.** Ono što dolazi iz duhovnog sveta, iz imaginacije, iz inspiracije, iz intuicije, jače je od svih konjskih godina koje još mogu da izvire iz mehanizacije sveta. Ali mehaničke sile bi savladale čoveka da on ne nađe protivtežu u onome što može naći u otkrovenjima duhovnog sveta, za šta se mora boriti. Nije izmišljotina, apstraktni ideal, nikakva parola šta se dešava sa ljudskim naukama i ono što

prati znanje imaginacije, inspiracije, intuicije stremi, ali je nešto čija se neophodnost jasno vidi u toku evolucije čoveka. I mora se primetiti da bi ljudsko biće bilo preplavljeno vanljudskim koje je on sam stvorio u svetu ahrimanizovanom u izračunljivim konjskim snagama. Kada je čovek spolja primio ono što mu je dalo mudrost, lepotu i snagu, on još nije imao ahrimanizovani svet oko sebe, mogao je to prihvatiti milošću ili blagodaću, a imao je na zemlji ono što je najviše mogao pomoću moći vatre, ili preko najjednostavnijih mehaničkih oruđa, koji nisu mnogo dodavala njegovoj sopstvenoj snazi, služila su da to postignu. I tek otprilike od druge polovine 19. veka imamo novi svet, mogao bih reći, moćan novi geološki sloj koji pokriva zemlju. **Pored svih slojeva, potopa, nanosa**, tu je i **ahrimanski sloj mehanizovanih sila, koji se formira kao kora na zemlji**. Tako iz dubine izlazi ono što obuzima čoveka ako se čovek ne vezuje u spoljašnjem svetu s onim svetom koji dolazi iz duha, odnosno iz imaginacije, iz intuicije, iz nadahnuća.

Zaista su snažni impulsi saznanja o tokovima sveta koji ukazuju na potrebu duhovno-naučne kulture i civilizacije. To su potrebe koje se već danas mogu izračunati. Jer zar nije strašno što se, zajedno sa čovekom, ovaj supergeološki sloj, recimo, pojavljuje kao **nova kora zemlje** u takvoj mahnitoj naletu, i da mnogi ljudi i danas misle kako se mislilo, na primer samo u Nemačkoj proizveo 6 7 miliona konjskih snaga mehanizacijom? Da li ljudi razmišljaju odakle zapravo dolazi tok sveta? Da li znate šta se zaista dešava? Ne bi se, inače, iz saznanja o tome šta se dešava, zaista videla potreba da se pronađe novi način da se čovek prožme onim što su prošli vekovi nazivali lepotom, mudrošću, snagom i onim što tražimo na tom putu da ljudska ličnost mora preduzeti da to dostigne, mora da pozove imaginaciju, inspiraciju, intuiciju.

Dakle, mi gledamo u svet arhimanskog zagađenja.

Često sam govorio: ne želim da nemarno koristim reč „tranzicioni period“, jer u suštini svaki put je neki prelazni rok; ali doba u kome se nešto tako posebno kao što je arhimizam razvijalo tako brzo kao što se razvija od poslednje trećine devetnaestog veka, takvo doba nije uvek bilo prisutno. A period bidermajera, koji je neposredno prethodio velikom delu srednje Evrope, zaista se ne može porediti sa onim što se zapravo dogodilo u poslednjih nekoliko decenija. Mora se osetiti puna težina ovih savremenih događaja. I mora se osetiti sledeće.

Ako pogledate događaj kakav se dogodio 1870/71. u srednjoj Evropi koji se razvio kao ratni događaj: mogli biste razmišljati o tome, mogli biste pratiti svoje misli. Ali pogledajte kako ljudi i dalje pokušavaju da vizualizuju događaje proteklih godina na isti način! I dalje razmišljate kao što su ljudi mislili kada je u Nemačkoj bilo samo 6,7 miliona konjskih snaga godišnje! Ne razumete da morate drugačije da razmišljate kada **79 miliona konjskih snaga radi izvan čoveka!** Ovo zahteva potpuno drugačiju misao. Bez pribegavanja duhovnoj nauci, zagonetke koje proizilaze iz ovih događaja nikako se ne mogu rešiti. Ako čovek mehanizuje svet oko sebe kroz spoljašnju nauku, onda je razlog više da dozvoli unutrašnjoj nauci da se pojavi iznutra, što je zauzvrat mudrost. Ona će imati moć da usmerava **ono što bi ga inače preplavilo.**

Preveo: Mr Đorđe Savić, Pančevo, 2023.